

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS – NKWR.431.2.36.2026.EK

Pan
Marian Zwolenik
Dyrektor
Domu Dziecka „Sobieradzik II”
ul. Targowa 14
59 – 550 Wojcieszów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Wrocław, dnia 20 lipca 2026 r.

I. Informacje organizacyjne:

Jednostka kontrolowana:	Dom Dziecka „Sobieradzki II” w Wojcieszowie
Kierownik jednostki kontrolowanej:	Marian Zwolenik od 1 czerwca 2025 r. do 24 czerwca 2026 r.
Zakres kontroli:	Przestrzeganie standardów opieki i wychowania, praw dziecka oraz zgodność zatrudniania z wymogami kwalifikacyjnymi. Okres objęty kontrolą: od 1 czerwca 2025 r. do 24 czerwca 2026 r.
Podstawa prawna kontroli:	art. 122 i art. 186 ust.1 pkt 3 lit. b ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ¹ ; Plan kontroli na I półrocze 2026 r. zatwierdzony przez Wojewodę Dolnośląskiego 22 grudnia 2025 r.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:	od 24 czerwca 2026 r. do 10 lipca 2026 r.
Kontrolerzy:	1. Edyta Kubicka, główny specjalista, upoważnienie nr 313 z dnia 16 czerwca 2026 r., sygn. PS-NKWR.0030. 313.2026.EK; 2. Joanna Laskowska, inspektor wojewódzki, upoważnienie nr 314 z dnia 16 czerwca 2026 r., sygn. PS-NKWR.0030. 314.2026.EK;

(akta kontroli str. 6 – 7)

¹ t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49 ze zm., dalej zwana „ustawą”

II. Ocena kontrolowanej jednostki:

W zakresie działalności jednostki podlegającej kontroli wydaje się ocenę pozytywną pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, a jej uzasadnieniem jest ustalony stan faktyczny i prawny. Możliwą przyczyną wystąpienia nieprawidłowości było nieprzestrzeganie lub niewłaściwa interpretacja obowiązujących przepisów prawa. Stwierdzone nieprawidłowości nie spowodowały skutków w zakresie ostatecznej realizacji zadań przez jednostkę.

III. Ustalenia kontroli:

Dom Dziecka „Sobieradzik II” w Wojcieszowie² jest placówką opiekuńczo - wychowawczą typu socjalizacyjnego, zapewniającą miejsca dla 14 wychowanków i działającą na podstawie decyzji Wojewody Dolnośląskiego nr ZP-NKWR.9423.2.6.2021.EM z dnia 24 marca 2021 r. Zgodnie z art. 101 ust. 2 ustawy, Placówka działała w oparciu o Regulamin organizacyjny, który został przyjęty uchwałą nr 174/2021 Zarządu Powiatu Złotoryjskiego z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie Regulaminu organizacyjnego Domu Dziecka „Sobieradzik II” w Wojcieszowie. W treści dokumentu wskazano, że zapewnia ona 14 miejsc i określono jej typ jako socjalizacyjny. Placówka jest jedną z dwóch placówek opiekuńczo – wychowawczych obsługiwanych przez Centrum Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Wojcieszowie.

Na dzień kontroli, zgodnie z ewidencją, w Placówce umieszczonych było 15 wychowanków. Jedno dziecko przyjęto do niej ponad limit na podstawie zezwolenia, o którym mowa w art. 95 ust. 4a ustawy. Dwoje dzieci w wieku poniżej 10. roku życia, umieszczono wraz ze starszym rodzeństwem, w sumie 4 – osobowym.

W Regulaminie organizacyjnym Placówki zapisy § 9 ust. 5, dotyczące dokumentów sporządzanych po zespole ds. okresowej oceny sytuacji dziecka były niezgodne z aktualnie obowiązującą ustawą. Należy je zaktualizować.

(akta kontroli str. 12 - 25)

Placówka mieści się w nowym, wolnostojącym trzykondygnacyjnym budynku na ogrodzonym terenie, z parkiem porośniętym starodrzewem, placem zabaw wyposażonym w różne urządzenia i akcesoria oraz boiskiem do gry w piłkę. Budynek został zaprojektowany i zbudowany z myślą o przeznaczeniu na placówkę opiekuńczo – wychowawczą. Na parterze wygospodarowano 2 pokoje dla dzieci, z tym, że jeden nie był użytkowany (był przeznaczony dla osób z niepełnosprawnością), a na piętrze kolejnych 6. Wszystkie były urządzone zgodnie

² Zwany dalej „Placówką”, „Domem”,

z potrzebami dzieci, w większości były łóżka piętrowe (1 lub 2) oraz dodatkowa wersalka/sofa, biurka i meble na przechowywanie rzeczy osobistych – szafy, komody, regały. Przy każdym pokoju (za wyjątkiem jednego) znajdowała się obszerna łazienka z prysznicem, umywalką i toaletą, w odmiennej dla każdej łazienki kolorystyce. Pokoje były czyste, zadbane, kolorowe i zindywidualizowane pod względem wyposażenia i wystroju. W niektórych były także ławy (niskie stoliki). W pokoju maksymalnie mieszkało 3 dzieci. Do dyspozycji podopiecznych na parterze przeznaczono:

- w pełni wyposażoną kuchnię w sprzęt kuchenny, z dużą wyspą kuchenną z 2 hokerami oraz częścią jadalną ze stołem, krzesłami i komodą;
- salon rekreacyjny z 2 sofami, ławą, fotelem, stołem z krzesłami, komodą, szafkami, regałami na książki, szafką telewizyjną i telewizorem;
- pokój zajęć specjalistycznych – plastycznych – technicznych, w którym zgromadzono liczne gry, układanki, książki, w tym edukacyjne oraz materiały plastyczne i techniczne, wyposażono go także w telewizor multimedialny;
- pomieszczenie z pralkami, dużymi szafami do przechowywania pościeli i ręczników, stanowiskiem do prasowania i miejscem do suszenia.

Na parterze swój gabinet miał także pedagogii i psycholog.

Dzieci korzystały ze wspólnej dla 4 placówek opiekuńczo – wychowawczych stołówki, która znajdowała się w sąsiednim zabytkowym budynku typu pałacowego, położonym w obrębie posesji, wybudowanym w 1920 r. i adaptowanym także na potrzeby placówki opiekuńczo – wychowawczej w 1977 r. Mając na uwadze powyższe stwierdza się, że Placówka spełniała standardy określone w § 18 ust. 3 pkt 1 - 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej³.

(dowód: akta kontroli str. 30 - 35)

Podczas czynności kontrolnych przeanalizowano stan przestrzegania standardu dotyczącego sprawowanej nad dziećmi opieki. Dokonano zatem analizy grafików dyżurów wychowawczych z całego okresu objętego kontrolą. Ustalono, że dyżury odbywały się zwykle w systemie ośmiogodzinnym i trwały od 6.00 do 14.00, od 14.00 do 22.00 oraz nocne od 22.00 do 6.00, czasem do 8.00. Dyżury dzienne miały zawsze zachowany limit wychowanków pod opieką jednego wychowawcy. W dniach 15.12.2025 r. – 19.12.2025 r., 7-8.12.2025 r. i 11- 3.12.2025 r. w grafikach przy limicie 15 wychowanków odznaczono dyżur 1 wychowawcy, natomiast z wyjaśnień Dyrektora Placówki wynika, że w tych dniach był

³ t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 395, dalej zwane „rozporządzeniem”

na dyżurze także Dyrektor, czego nie odnotowano. Podobną sytuację stwierdzono w grafikach w dniach nieobecności usprawiedliwionej jednego z wychowawców: 30.06.2025 r. – 06.07.2025 r., 07 – 08.07.2025 r., 11 – 13.07.2025 r., gdzie nie odnotowano zastępującej go osoby. Zgodnie z oświadczeniem, w tych dniach dyżur pełnił również Dyrektor. Należy w przyszłości wyeliminować powyższe praktyki i ze starannością prowadzić grafiki dyżurów, w których wykazane zostaną wszystkie osoby sprawujące opiekę nad dziećmi.

(dowód: akta kontroli str. 12 – 13, 36)

Podczas zajęć grupowych z pedagogiem w dniach: 8 października, 10 grudnia 2025 r., 25 lutego 2026 r., 14 i 27 maja 2026 r. pod jego opieką było zawsze mniej niż 6 dzieci (od 4 do 5), co jest zgodne z § 10 ust. 3 rozporządzenia. Psycholog nie prowadziła zajęć grupowych, ewentualnie włączała się w zajęcia grupowe z pedagogiem.

Analiza przedstawionej podczas kontroli dokumentacji wykazała, że w Domu była przestrzegana także norma § 16 ust. 1 rozporządzenia mówiąca o tym, iż wychowawca kieruje procesem wychowawczym nie więcej niż 5 dzieci.

(dowód: akta kontroli str. 16, 37)

Zgodnie z zapisem § 14 ust. 1 i 2 rozporządzenia, niezwłocznie po przyjęciu dziecka do placówki opiekuńczo – wychowawczej psycholog lub pedagog sporządza diagnozę psychofizyczną. W Domu, w okresie do jednego miesiąca po przyjęciu dziecka powstawały diagnozy, sporządzane przez psychologa i pedagoga. Zawierały one informacje, o których mowa w § 14 ust. 3 i 4 rozporządzenia. Diagnozy były zindywidualizowane. W ich opracowaniu uwzględniano także sytuację rodziny biologicznej, o której informacje przekazywane były przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Złotoryi lub pozyskiwała je Placówka z gminy prowadzącej pracę z rodziną. W przypadku jednej wychowanki (W.Z.) przyjętej do Placówki w dniu 1 maja 2020 r., diagnoza została jej sporządzona 10 września 2025 r. Do tego czasu posługiwano się diagnozą sporządzoną w placówce opiekuńczo – wychowawczej w Domu Dziecka w Wojcieszowie, tj. z dnia 15 października 2015 r. Potem, tj. od dnia 1 marca 2020 r. do 30 kwietnia 2020 r. dziewczyna przez 2 miesiące umieszczona była w placówce „Mały Sobieradzik”, skąd ostatecznie została przeniesiona do „Sobieradzika II”. Podobnie przedstawia się sytuacja drugiego wychowanka (F.K.), który pierwotnie był przyjęty 17 stycznia 2020 r. do Domu Dziecka „Sobieradzik”, od 1 marca 2020 r. przebywał w Domu Dziecka „Mały Sobieradzik”, potem od 1 maja 2020 r. ponownie był w Domu Dziecka „Sobieradzik”, skąd 1 grudnia 2021 r. został przeniesiony do Domu Dziecka „Sobieradzik II”. Okazana w trakcie kontroli diagnoza została wychowankowi opracowana 22 stycznia 2021 r. (podczas pobytu w Domu Dziecka „Sobieradzik”), i innej nie było. Zatem na dzień kontroli posługiwano się diagnozą opracowaną w innej placówce. Powyższe stanowi

nieprawidłowość. Z wyjaśnień Dyrektora wynika, iż przeoczenie to powstało w następstwie zmian organizacyjnych i koniecznych przenosin dzieci do nowopowstałych placówek.

(dowód: akta kontroli str. 38 - 46)

Z treści art. 100 ust. 1 ustawy oraz § 15 ust. 1 rozporządzenia wynika, że po sporządzeniu diagnozy wychowawca kierujący procesem wychowawczym dziecka, we współpracy z asystentem rodziny prowadzącym pracę z rodziną dziecka, a w przypadku, gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny - we współpracy z podmiotem organizującym pracę z rodziną - opracowuje niezwłocznie plan pomocy dziecku. W Placówce na podstawie diagnozy psychofizycznej, po uwzględnieniu zdania dziecka oraz we współpracy z asystentem rodziny, gdy taki był przydzielony rodzinie, powstawał plan pomocy. Jego opracowanie następowało w okresie do maksymalnie 1 miesiąca po sporządzeniu diagnozy. Zwrócono uwagę, że z rodzinami może także współpracować, w przypadku braku asystenta rodziny, podmiot organizujący w gminie pracę z rodziną. W sytuacji, gdy rodzice byli pozbawieni praw rodzicielskich odstępowano od powyższych kontaktów. Pod planem składali podpisy: wychowawca, wychowanek oraz asystent rodziny w sytuacji, gdy było to zasadne. Plany zawierały analizę obszarów, o których mowa w § 15 ust. 4 pkt 3 rozporządzenia i były sporządzane na rok szkolny, a co pół roku modyfikowano je, co wynika z § 15 ust. 5 pkt 1 rozporządzenia, z uwzględnieniem prowadzonej z rodziną biologiczną pracy (z asystentem rodziny lub podmiotem organizującym pracę z rodziną). Na tę okoliczność okazano korespondencję z ośrodkami pomocy społecznej. Podczas analizy dokumentów w przedmiotowym zakresie stwierdzono różny sposób dokumentowania dokonanych modyfikacji. Z wyjaśnień Dyrektora wynika, że w Placówce od około pół roku wdrażane są tzw. karty modyfikacji i poszczególni wychowawcy są mobilizowani do wprowadzania ich w życie. Jako wniosek korygujący wskazuje się każdorazowo odznaczać w planach cel pracy z dzieckiem - jeden z czterech określonych w § 15 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia, czego zabrakło w niektórych planach i co stanowi uchybienie oraz składać podpis osoby sporządzającej dokument. W przypadku dwójki dzieci (F.K. i W.Z.) ich plany pomocy nie były opracowane na podstawie diagnozy opracowanej w Placówce, co stanowi nieprawidłowość. Wychowanek: F.K. (w Placówce od 1 grudnia 2021 r.) – diagnoza z dnia 22.01.2021 r., plan pomocy z 7.10.2020 r., wychowanek W.Z. (w Placówce od 1 maja 2020 r.), diagnoza z 10.09.2025 r., pierwszego planu pomocy nie okazano, analizowano plany z okresu objętego kontrolą, tj. na rok szkolny 2024/25 z 27.09.2024 r. i następne. Sytuację ww. wychowanków i ich kolejne umieszczenia w placówkach opiekuńczo – wychowawczych opisano powyżej.

(dowód: akta kontroli str. 47 - 57)

W Placówce, zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 2 lit. a – i rozporządzenia, dla każdego dziecka prowadzono kartę pobytu zawierającą opis wskazanych obszarów. Była ona wypełniana we wszystkich przypadkach systematycznie co miesiąc.

(dowód: akta kontroli str. 58 - 63)

W Placówce w okresie objętym kontrolą i na dzień kontroli z dziećmi pracował pedagog – zatrudniony na umowę o pracę w wymiarze 1 etatu i psycholog – zatrudniony na corocznie odnawianą umowę zlecenie, ze wskazaniem pracy w każdą środę (bez wakacji), jednak bez podania godzin pracy i ich liczby. Wskazane jest doprecyzować powyższe. Analiza dokumentacji pedagoga i psychologa wykazała, że w okresie objętym kontrolą dla każdego dziecka prowadzony był, co wynika z § 17 ust.1 pkt 4 rozporządzenia, arkusz badań i obserwacji psychologicznej i pedagogicznej – jednak jako jeden wspólny dokument. Wskazano na indywidualne prowadzenie przez każdego specjalistę oddzielnie przedmiotowego arkusza. Wszystkim dzieciom tego wymagającym założono karty udziału w zajęciach specjalistycznych prowadzonych przez pedagoga oraz przez psychologa, w myśl § 17 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia, w których odnotowywano przebieg zajęć indywidualnych oraz grupowych. Karty udziału w zajęciach specjalistycznych pedagoga oraz arkusze badań i obserwacji obu specjalistów prowadzono w formie elektronicznej, były one systematycznie wypełniane i dla potrzeb kontroli zostały wydrukowane. Jako wniosek korygujący wskazuje się drukowanie kart udziału w zajęciach specjalistycznych i arkuszy miesięcznie lub kwartalnie, podpisywanie wpisów, a następnie załączanie ich do dokumentacji dziecka, celem łatwiejszego do nich dostępu w sytuacjach, gdy zaistnieje taka potrzeba. Ponadto wskazano na uproszczenie formy arkusza badań i obserwacji obu specjalistów, a przede wszystkim zawartych w nich treści, ponieważ powielaly one wpisy z diagnoz, kart pobytu i planów pomocy. Ponadto wpisy dotyczyły w niewielkim zakresie faktycznych badań (które były na bieżąco prowadzone przez obu specjalistów), ponieważ te odnotowywano na dodatkowych kartach badań. W związku z tym wskazuje się na konieczność podjęcia działań korygujących dotyczących prowadzenia przedmiotowej dokumentacji. Wskazano także na konieczność zweryfikowania sposobu dokumentowania prowadzonych zajęć grupowych i udziału w nich dzieci, by zapisy jasno określały czas, temat zajęć grupowych i liczbę uczestników, którzy w nich brali udział.

Dodatkowo dzieci uczestniczyły w zajęciach specjalistycznych poza Placówką, na terenie jednostek oświatowych i w świetlicach środowiskowych. Były to zajęcia korekcyjno – kompensacyjne, wyrównawcze, rewalidacyjne, logopedyczne, rozwijające kompetencje emocjonalno – społeczne. Dzieci zgodnie ze swoimi potrzebami miały zapewniony dostęp

do wsparcia w zakresach dla nich wskazanych i zgodnie z orzeczeniami z poradni psychologiczno – pedagogicznych, co wynika z § 18 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia.

(dowód: akta kontroli str. 64 – 77, 111-113)

Obowiązkiem placówki, zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia, jest zapewnienie wychowankom wyżywienia dostosowanego do potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych i stanu zdrowia. Dzieci miały zapewniony dostęp do podstawowych produktów żywnościowych, napojów oraz wyżywienia zgodnie z przytoczonym przepisem. Podopieczni pod nadzorem personelu pedagogicznego i pomocniczego przygotowywali śniadania i kolacje z zakupionych produktów, natomiast obiady spożywali w stołówce ogólnej w sąsiednim budynku. Dodatkowo do szkoły dzieciom młodszym przygotowywano drugie śniadania, starsi robili to samodzielnie, a po obiedzie był zapewniony podwieczorek. Ten sposób organizacji posiłków obowiązywał w dni nauki, w dni wolne – soboty i niedziele obiady pobierane były z kuchni ogólnej i spożywane w Placówce. Wychowankowie byli wdrażania do nauki gotowania poprzez organizację zajęć kulinarnych, podczas których pieczono ciasta, przygotowywano sałatki i inne dania. Jadłospisy opracowywał wyznaczony pracownik Centrum Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Wojcieszowie. W rozmowach z kontrolującymi podopieczni potwierdzili opisane praktyki, jak również wskazali na możliwość współuczestniczenia lub samodzielnego przygotowania dań. Nie wnosili uwag do ilości, dostępności i jakości produktów spożywczych. Wskazali, że zawsze w lodówce były produkty na śniadania i kolacje określone w jadłospisie i mieli do nich swobodny dostęp, jak również na bieżący dostęp do owoców, wody oraz soków. Wymieniali swoje ulubione potrawy. W okresie objętym kontrolą nie było w Placówce dzieci, które wymagałyby ze względów kulturowych czy religijnych specjalnej diety. Nie było także potrzeby zaopatrzenia podopiecznych w środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego, o których mowa w § 18 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia. Wobec powyższego można przyjąć, że wyżywienie było zbilansowane i dostosowane do potrzeb rozwojowych dzieci.

(dowód: akta kontroli str. 78-87)

Na podstawie § 18 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia, placówka powinna zapewnić wychowankom dostęp do opieki zdrowotnej. Z wyjaśnień udzielonych podczas kontroli, analizy dokumentacji oraz rozmów z dziećmi wynika, że w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej – lekarza rodzinnego i pediatry korzystano z usług Przychodni Rejonowej SP ZOZ w Wojcieszowie. W razie potrzeby dzieci konsultowane były przez lekarzy specjalistów, w tym: okulistę – 5 wychowanków, stomatologa – 11, chirurga – 2, endokrynologa – 2, dermatologa – 2, ortodontę – 2, psychiatrę – 1. Jeden podopieczny w styczniu 2026 r.

przebywał na oddziale pediatrycznym w szpitalu w Złotoryi. Pięcioro wychowanków nosiło okulary, a 1 aparat ortodontyczny.

Leki przechowywane były w zamkniętej szafce w wyznaczonym pomieszczeniu niedostępnym dla dzieci.

Wobec powyższego, Placówka zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 2 - 4 rozporządzenia, zapewniała dzieciom dostęp do opieki zdrowotnej w szerokim zakresie ich potrzeb indywidualnych oraz zaopatrywała w wyroby medyczne, leki przepisane przez lekarza, jak również wykonywano im zalecane badania, jeśli takie były wymagane.

(dowód: akta kontroli str. 88 - 91)

Wychowankowie zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 10 lit. a rozporządzenia, mieli zapewniony dostęp do nauki, która w zależności od potrzeb dzieci, odbywała się w szkołach poza Placówką, w tym w:

- Szkole Podstawowej w Wojcieszowie – 7 wychowanków;
- Szkole Podstawowej w Wojcieszowie przy Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym (SOSzW) – 1 wychowanek;
- Szkole Podstawowej w Wałbrzychu przy Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii (MOS) – 1 wychowanek;
- Szkole Branżowej przy OHP w Mysłakowicach – 1 wychowanek (kierunek: murarz, tynkarz);
- Zespole Szkół Zawodowych w Złotoryi – 3 wychowanków (kierunek: kucharz, murarz – tynkarz, logistyk - magazynier);
- Zespole Szkół Ekonomiczno – Hotelarskich w Jeleniej Górze – 1 wychowanek.

Jedno dziecko uczęszczało do klasy 0 w Miejskim Przedszkolu w Wojcieszowie.

W okresie objętym kontrolą żaden z wychowanków nie korzystał z indywidualnego nauczania. Wszyscy mieli zapewnioną pomoc w odrabianiu lekcji. Nauka własna, według obowiązującego planu dnia odbywała się codziennie po południu. Wychowawcy, pedagog uczestniczyli w przygotowaniu dzieci do zajęć szkolnych, a większość z nich brała udział też w zajęciach wyrównawczych z j. polskiego, matematyki w szkołach. W razie konieczności zapewniano na terenie Placówki także korepetycje (płatne) z matematyki dla dzieci najbardziej potrzebujących.

Wobec powyższego, Placówka zapewniała wychowankom dostęp do zajęć w świetle § 18 ust. 1 pkt 11 rozporządzenia. Dzieci w rozmowach z kontrolującymi potwierdziły ten fakt.

Na podstawie § 18 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia, placówka ma obowiązek zapewnić

wychowankom zaopatrzenie w podręczniki, pomoce i przybory szkolne. Ustalono, że wszyscy uczniowie szkół podstawowych byli zaopatrywani w podręczniki przez szkołę. Placówka natomiast zapewniała ćwiczenia, książki do nauki języków obcych, do religii (zgodnie z deklaracją dziecka) oraz wszystkie podręczniki dla uczniów szkół ponadpodstawowych. Akcesoria oraz pozostałe niezbędne wyposażenie szkolne finansowane były ze środków otrzymanych w ramach rządowego programu 300+. Przybory wydawano dzieciom przed rozpoczęciem roku szkolnego i uzupełniano na bieżąco, co także potwierdziły rozmowy z dziećmi. W razie potrzeby podopieczni mogli korzystać z biblioteki, komputera, telewizora, Internetu oraz innych pomocy dydaktycznych na terenie Domu.

(dowód: akta kontroli str. 92 – 97)

W okresie objętym kontrolą Placówka ponosiła opłaty za dojazd dzieci do szkół oraz za przejazd do i z miejsca uzasadnionego pobytu poza Placówką. Dzieci ze szkół podstawowych dowożone były autobusem szkolnym. W tym zakresie Placówka pokrywała ten koszt i otrzymywała jego zwrot z Urzędu Miasta Wojcieszów. Uczniowie szkół ponadpodstawowych ze Złotoryi, Jeleniej Góry i Mysłakowic mieli wykupione bilety miesięczne. Podopieczni MOS w Wałbrzychu i SOSzW w Wojcieszowie dowożeni byli samochodem służbowym Placówki. Wychowankom z MOS oraz z OHP, mieszkającym w internacie opłacano wyżywienie. Dodatkowo Placówka poniosła też koszty dojazdu i pobytu dwóch podopiecznych przez okres 3 tygodni w bursie szkolnej (zakwaterowania i wyżywienia), w związku z praktyką nauki zawodu w Zielonej Górze. Ponadto wszelkie wyjazdy związane z dowozem dzieci do jednostek służby zdrowia, na konsultacje specjalistyczne, po zakupy odzieżowe i inne uzasadnione były realizowane w ramach działań własnych placówki z wykorzystaniem samochodu służbowego. Dzieci urlopowane do rodzin biologicznych najczęściej odbierane i przewożone były przez członków rodzin prywatnymi samochodami.

Zatem Dom ponosił wydatki, o których mowa w § 18 ust. 1 pkt 13 i pkt 14 rozporządzenia.

(dowód: akta kontroli str. 98 - 105)

Zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 6 lit. b rozporządzenia, placówka opiekuńczo – wychowawcza powinna zapewnić dzieciom zabawki odpowiednie do wieku rozwojowego. Podczas wizji lokalnej jednostki stwierdzono, że w pokojach podopiecznych znajdowały się zabawki, przedmioty i sprzęty dostosowane do wieku oraz zainteresowań wychowanków. Do dyspozycji podopiecznych był też duży telewizor w salonie oraz bardzo dobrze wyposażony gabinet zajęć specjalistycznych z książkami, gramami, puzzlami oraz telewizorem multimedialnym. Część

powyższego wyposażenia została zakupiona przez Placówkę, a część pochodziła z darowizn. W okresie objętym kontrolą dzieci uczestniczyły w szeregu zajęć o charakterze rekreacyjnym, organizowanych w okresach wolnych od zajęć szkolnych – w czasie wakacji i ferii zimowych, a także w ciągu roku szkolnego. Były to: wycieczki autokarowe do Jeleniej Góry („Brama Czasu” – podziemne centrum edukacyjno – rozrywkowe, do parku trampolin, kina Helios), do Karpacza (dwukrotny przejazd wyciągiem i spacer na Śnieżkę), do Piechowic (warsztaty w Hucie Julia), do Dobkowa (dwukrotne warsztaty lepienia z gliny), do Zatoru (Energylandia), do Gozdna (spacer na wieżę widokową). Ponadto zorganizowano wycieczki piesze w najbliższe okolice: do Wojcieszowa (na Wieżę „Dłużek”, do punktu widokowego „Bielec” i „Gruszka”, na zwiedzanie „Wapiennika” – starego pieca do wypalania wapna), do Dobkowa (szlakiem do Villi Greta ze słodkim poczęstunkiem), szlakiem na Przełęcz Komarnicką (wraz ze Stowarzyszeniem „Ziemia Aktywnych”). Odbyla się też wycieczka pociągiem do Boguszu Gorc – skąd dzieci przeszły na wieżę widokową „Dzikowiec”. Ponadto podopieczni corocznie uczestniczyli w wyjazdach kolonijnych i zimowiskach. W okresie objętym kontrolą odbyły się one kolejno w Brenno nad jeziorem i Białce Tatrzańskiej oraz w Zakopanem (2 turnusy). Placówka współpracowała ściśle od wielu lat z młodzieżą z Realschule Stadhlon, w ramach której przyjmuje gości na swoim terenie i organizowała w czasie ich pobytu różne atrakcje (zjeżdżalnie dmuchane, kino 3D, jazda na quadach, gry zręcznościowe), jak i dzieci z Placówki wyjeżdżały do Niemiec.

Podopieczni mieli także możliwość uprawiania sportów, na terenie Placówki był to tenis stołowy, piłka nożna, a poza nią uczestniczyli w zajęciach na basenie krytym w Karpaczu lub uczęszczali do Klubu Sportowego „Orzeł” Wojcieszów.

Wobec powyższego można stwierdzić, że w świetle § 18 ust. 1 pkt 12 rozporządzenia, w Placówce zapewniono wychowankom zajęcia o charakterze rekreacyjnym, rozwijającym ich zdolności i zainteresowania. Oprócz tego w jednostce kultywowane były tradycje świąteczne i obchodzone urodziny każdego wychowanka.

(dowód: akta kontroli str. 106 - 110)

Rozmowy indywidualne z podopiecznymi potwierdziły, że zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 6 lit. a i lit. c rozporządzenia, dzieci były wyposażone w odzież, obuwie, bieliznę i inne przedmioty osobistego użytku oraz środki higieny osobistej, stosownie do wieku i indywidualnych potrzeb. Każdy wychowawca sprawujący opiekę nad danym dzieckiem był odpowiedzialny za zapewnienie mu wszystkich niezbędnych potrzeb związanych z codziennym funkcjonowaniem. Środki finansowe na ich zakup zabezpieczano corocznie w budżecie Placówki. Ubrania były wychowankom kupowane, pochodziły także z darowizn

lub z domu biologicznego, sporadycznie odzież mogła być przejęta po starszym koledze, jednak tylko za zgodą dziecka i w sytuacji, gdy była w bardzo dobrym stanie. Wychowankowie po otrzymaniu środków dokonywali pod nadzorem wychowawców zakupów ubrań i butów w Internecie lub w sklepach stacjonarnych. Mogli decydować o ich wyborze. Garderobę uzupełniano na bieżąco i była każdorazowo dostosowana do pory roku. Fakt jej przekazania odnotowywano w karcie odzieżowej, w której podpis składało także dziecko. Środki higieny były uzupełniane na bieżąco, a ponieważ we wszystkich pokojach były łazienki, zatem same dzieci były odpowiedzialne za właściwe wykorzystanie i przechowywanie środków higienicznych oraz zgłaszanie potrzeb w tym zakresie. Podopieczni nie wnosili uwag do odzieży, jej ilości, przeznaczenia oraz do zaopatrzenia w środki czystości, ich ilości oraz jakości.

(dowód: akta kontroli str. 114 - 123)

Na podstawie § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia, placówka powinna zapewnić wszystkim dzieciom od 5. roku życia kwotę pieniężną do własnego dysponowania, której wysokość nie jest niższa niż 3% kwoty odpowiadającej kwocie, o której stanowi art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy. Równocześnie, zgodnie z treścią cytowanego przepisu, postanowienia dotyczące ustalenia wysokości kwot kieszonkowego zawarte zostały w *Regulaminie przyznawania kieszonkowego wychowankom Centrum Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Wojcieszowie*. Jako wniosek korygujący wskazuje się opracowanie nowego regulaminu kieszonkowego, ponieważ wiele wskazanych w nim regulacji jest niespójnych, część wymaga zmiany zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy i rozporządzenia, np.: § 2 (dotyczył nieaktualnych podstaw prawnych, wysokości kwot), § 3 (dotyczył warunków wypłat), § 4 (niewłaściwa nazwa Placówki), § 5 (wysokość minimalnej i maksymalnej kieszonkowego). Do ww. Regulaminu obowiązywał aneks z dnia 2 listopada 2023 r., w którym minimalną kwotę kieszonkowego ustalono od 60 zł do 110 zł, w zależności od etapu edukacji i wieku dziecka. Analiza przedstawionych podczas kontroli list wypłat wykazała, że kieszonkowe w okresie objętym kontrolą kształtowało się na poziomie nie niższym niż 46 zł (ta kwota była wypłacona w listopadzie 2025 r. dwójce wychowanków) i było w wysokości zgodnej ze stawkami obowiązującymi w ustawie, natomiast niezgodne w zakresie kwoty minimalnej określonej w Regulaminie Kieszonkowego. Wobec wskazanych rozbieżności, należy doprowadzić do zgodności zapisy ww. Regulaminu do rzeczywiście wypłacanych kwot. W sytuacji, gdy dziecko wyjeżdżało na kolonie kwoty były zwiększone. W rozmowach indywidualnych podopieczni potwierdzili informację, że dostają kieszonkowe i potrafili określić jego wysokość, a również za co może być zwiększone i potrącone do minimum. Dzieci kwitowały

odbior kieszonkowego na listach wypłat. Nie odnotowano sytuacji, by dziecko zostało pozbawione kieszonkowego.

(dowód: akta kontroli str. 124 – 133)

Przedmiotem kontroli była także ocena zgodności zatrudnienia pracowników z wymogami kwalifikacyjnymi. Dokonując analizy akt osobowych ustalono, że w okresie objętym kontrolą w Placówce z dziećmi pracowało 4 wychowawców, pedagog i psycholog. Wszyscy pracujący z dziećmi i sprawujący opiekę nocną posiadali kwalifikacje wynikające z art. 98 ust. 1 pkt 1 - 3 ustawy oraz zostali zweryfikowani w zakresie, o którym stanowi art. 98 ust. 3 pkt 1 – 4 ustawy. Dyrektor Placówki posiadał kwalifikacje zawodowe, o których mowa w art. 97 ust. 3 ustawy. W Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych zatrudnione były osoby, które miały kontakt z dziećmi z Placówki „Sobieradzki II”. Byli to pracownicy obsługi: do wykonywania prac porządkowych, tzw. lekkich na terenie Placówki oraz kucharki, pomoce kuchenne, konserwatorzy i kierowcy. Pracownicy ci spełniali wymogi, o których mowa w art. 98 ust. 3 pkt 3 i 4 w związku z art. 99 ust. 5 ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 134 - 135)

Przeprowadzone rozmowy z dziećmi przebywającymi w Placówce miały także na celu zweryfikowanie respektowania ich praw (o których mowa w art. 4 ustawy), ze szczególnym zwróceniem uwagi na ich przestrzeganie w zakresie ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem, w tym naruszania nietykalności cielesnej. W rozmowie z inspektorami brało udział 6 podopiecznych w wieku od 14 do 17 lat, natomiast młodsze dzieci, w wieku 7 – 11 lat obserwowane były w bezpośrednich kontaktach z personelem Placówki. Rozmówcy wyrazili zgodę, a nawet sami chętnie zgłaszali się do osób kontrolujących, by porozmawiać. Dzieci były otwarte, spontaniczne i zaciekawione obecnością osób spoza Domu. Odniosły się do stosowanych w Domu zasad, znały katalog kar i nagród, które nie naruszały praw dziecka. Wiedziały co to są i jakie są zachowania niedopuszczalne (m.in.: picie alkoholu, wulgaryzmy, zażywanie środków psychoaktywnych, agresywne zachowania, opóźnienia w powrotach z urlopowania, zaczepki i zastraszania innych, ucieczki, kradzieże). W sytuacji ich wystąpienia wychowawcy każdorazowo reagowali, wprowadzając właściwe postępowanie. Dzieci potwierdziły stosowane w takich sytuacjach działania pracowników. Jako nagrody większość wskazała możliwość dłuższych wyjść poza Placówkę, a także wyższe kieszonkowe – zgodne z panującymi w Domu ustaleniami. Podczas rozmowy podopieczni dzielili się swoimi uwagami i opiniami na temat pobytu w Placówce. Opowiedzieli też o swoich obowiązkach, o uczestnictwie w imprezach organizowanych przez Placówkę i poza nią, na terenie szkół w postaci różnych uroczystości szkolnych, zabaw rekreacyjnych, wyjazdów jednodniowych

lub kilkudniowych wycieczek, organizacji świąt, urodzin, imprez okolicznościowych oraz współpracy z niemiecką młodzieżą. Obowiązki im przydzielane dostosowywane były do możliwości i rozwoju podopiecznych (były to stałe dyżury porządkowe przede wszystkim w swoich pokojach oraz przydzielone w poszczególnych pomieszczeniach, tj. w kuchni, salonie, na korytarzu, klatce schodowej, w pomieszczeniu z pralkami). W trakcie rozmowy potwierdzili, że podtrzymywali kontakty telefoniczne lub osobiste z członkami rodzin, mieli możliwość i zgodę na urlopowania do domu. Nikt im ich nie zabraniał. Większość podopiecznych posiadała telefony komórkowe, przez które głównie kontaktowała się z rodziną. Wszyscy objęci byli kształceniem zgodnym z ich wiekiem lub zainteresowaniami. Wybór szkół był ich indywidualną decyzją, aczkolwiek pojedyncze osoby wskazywały, że obrany kierunek nauki nie do końca ich satysfakcjonuje i planują podjąć naukę o innym profilu.

Szczególną uwagę poświęcono w rozmowach w sprawie przestrzegania praw dziecka. Żadne dziecko nie wskazało na stosowanie kar cielesnych, na nieprawidłowe zachowania kadry pracowniczej, na lekceważenie ich zgłoszeń w sprawie ewentualnych złych zachowań innych dzieci. Wiedziały również komu i w jakich sytuacjach należy zgłaszać niepokojące zachowania osób dorosłych (dyrektorowi, do szkoły). Wszystkie czuły się bezpiecznie. Wychowankowie zaprzeczyli występowaniu zachowań mających znamiona przemocy wobec nich samych, nie byli też świadkami przemocy w stosunku do innych. Ich relacje z osobami dorosłymi były poprawne, każdy z wychowanków potrafił wskazać swoich ulubionych wychowawców. W związku z powyższym należy uznać, że Prawa Dziecka w Placówce były przestrzegane. Pozyskano także informację, że w Placówce zostały wprowadzone Standardy Ochrony Małoletnich.

(dowód: akta kontroli str. 136 - 141)

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej w trybie zwykłym w Domu Dziecka „Sobieradzik II” w Wojcieszowie, stwierdzono następujące nieprawidłowości wymagające wydania zaleceń pokontrolnych:

1. Dla 2 wychowanków niezwłocznie po przyjęciu do Placówki nie sporządzono diagnoz psychofizycznych.
2. W dwóch przypadkach plan pomocy dziecku nie został opracowany na podstawie diagnozy psychofizycznej sporządzonej w Placówce.

IV. Pozostałe informacje i zalecenia pokontrolne:

Postępowanie kontrolne przeprowadzono na podstawie udostępnionej dokumentacji merytorycznej realizowanych zadań, oświadczeń złożonych do protokołu przez Dyrektora Domu Dziecka „Sobieradzik II” w Wojcieszowie, dokumentacji potwierdzającej kwalifikacje zawodowe osób pracujących z dziećmi oraz indywidualnych rozmów z wychowankami. Kontrola została odnotowana w Księżce kontroli zgodnie z chronologią zapisów.

Niniejsze wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz przekazano dyrektorowi kontrolowanej jednostki, drugi złożono do akt postępowania kontrolnego.

Na podstawie ustaleń kontroli, w celu poprawy realizacji kontrolowanych zadań, wydaje się zalecenia pokontrolne:

1. Niezwłocznie po przyjęciu dziecka do placówki opracowywać mu diagnozę psychofizyczną.

Podstawa prawna: § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2025 r., poz. 395).

Termin: na bieżąco.

2. Opracowywać plany pomocy na podstawie sporządzonej w placówce diagnozy psychofizycznej dziecka.

Podstawa prawna: § 15 ust. 1, ust. 4 pkt 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2025 r., poz. 395).

Termin: na bieżąco.

Pouczenie:

Zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego, w tym wystąpienia niezawierającego zaleceń pokontrolnych, składa się na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j.: Dz. U. z 2025 r. poz. 49 ze zm.). Proszę w terminie do dnia 31 sierpnia 2026 roku o powiadomienie Wojewody Dolnośląskiego o sposobie realizacji zaleceń, uwag i wniosków przedstawionych w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym.

GŁÓWNY SPECJALISTA

Edyta Kubicka

(przewodniczący zespołu kontrolnego)

INSTRUKTOR WOJEWODZKI

Joanna Kłowska

(kontroler)

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

(kierownik komórki do spraw kontroli)

